سرمقاله

نکاتی پیرامون قیمت گذاری واکسن کرونا

علی‌علی‌پورفلاح‌پسند

رئیس مرکز روابط عمومی‌و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت از محاسبه قیمت واکسن‌های تولید داخل بر مبنای بهای تمام شده و حاشیه سود منطقی خبر داده است. قیمت گذاری واکسن‌ها در کمیسیون قیمت‌گذاری سازمان غذا و دارو صورت خواهد گرفت. براساس تفاهم نامه خرید واکسن از شرکت دارویی تولیدکننده کووایران برکت، هر دوز واکسن کرونا مبلغ ۲۰۰ هزار تومان بوده که بر مبنای متغیرهایی همچون بهای تمام شده، حاشیه سود منطقی و قیمت واکسن‌های مشابه خارجی و با رویکرد حمایت از تولید ملی تعیین شده است. چند نکته در رابطه با قیمت‌گذاری واکسن‌های کرونا قابل تأمل است که باید توسط مسئولین ذیربط علی الخصوص متولیان قیمت گذاری واکسن کرونا مورد توجه خاص قرار گیرد.

واکسن کرونا کالایی اساسی است که تأمین و توزیع بدون قید و شرط و مستمر آن تا زمان کنترل کامل دنیاگیری ویروس کرونا وظیفه‌ای حاکمیتی محسوب می‌شود. کمی‌سازی خدمات و کالاهای سلامت محور بر مبنای تحلیل هزینه- منفعت و قیمت گذاری اینگونه اقلام توسط شرکت‌ها می‌تواند به مقایسه قیمت‌ها، ایجاد رقابت و نهایتاً بروز نابرابری‌های عمیق در میان جوامع جهانی بینجامد. این وظیفه دولت‌ها است که مدیریت مالی مربوط به مخارج تحقیق و توسعه و تولید واکسن را بر عهده گیرند. به عبارت دیگر، مدنظر قرار دادن دیدگاه حداکثر کردن منافع پولی حاصل از تولید واکسن - به عنوان یک کالای حیاتی - برای سهامداران شرکت‌ها در راستای تفکر سرمایه محور بوده و نتیجه‌ای جز دامن زدن به نابرابری و بی‌عدالتی نخواهد داشت. یقینا، شرکت‌های تولیدکننده واکسن خدمات ارزشمندی در راستای مبارزه با دنیاگیری ویروس کرونا صورت می‌دهند اما عایدی حاصل از این تلاش‌ها نباید مستقیما برمبنای مصادیق پولی اندازه‌گیری و به ایشان پرداخت شود. راهکاری که در این‌باره می‌توان بدان اشاره کرد، اعطای معافیت‌های مالیاتی در سال‌های آتی، پرداخت وام‌های با بهره پایین و سایر تسهیلاتی است که به عنوان پاداش خدمات مالکان و مدیران تلقی شده و در مقابل تفکر حداکثر کردن سود سهامداران در مقاطع حساسی همچون دنیاگیری کنونی قرار خواهد گرفت.

براساس توضیحات آقای جهانپور، در محاسبه قیمت واکسن‌های تولید داخل، فرایند اندازه‌گیری براساس متغیرهایی همچون بهای تمام شده واکسن و حاشیه سود مورد انتظار تعیین خواهد شد. نقد جدی به این روش، تفاوت در شیوه محاسبه بهای تمام شده واکسن در میان شرکت‌های تولید کننده واکسن است. عوامل تولید شامل: مواد، دستمزد و سربار ثابت و متغیر هستند. یکی از حوزه‌های محاسباتی و گزارشگری که می‌تواند تحت تأثیر سیاست‌های شرکت‌ها قرار گرفته و بهای تمام شده کالای نهایی را افزایش دهد مخارج تحقیق و توسعه واکسن است. شناسایی اینگونه مخارج به عنوان هزینه دوره می‌تواند بهای تمام شده کالا را به طور قابل توجهی افزایش داده و این اقدام عاملی بر افزایش قیمت فروش واکسن باشد. از سوی دیگر، در شرکت‌هایی که اینگونه مخارج را به حساب دارایی ثابت منظور نموده و طی عمر مفید محصول مستهلک می‌کنند – که خود محل بحث است، هزینه پایین‌تری به حساب بهای تمام شده کالای آماده برای فروش منظور و طبیعتا قیمت فروش آن محصول پایین‌تر خواهد بود. همچنین، با در نظر گرفتن این موضوع که بخش قابل توجهی از فعالیت‌های مربوط به تحقیق و توسعه واکسن کرونا طی سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ صورت گرفته، نوع شناسایی مخارج مربوط به این فعالیت‌ها در سال‌های قبل و سال جاری از اهمیت بالایی برخوردار است.

مکانیسم پرداخت مالیات و دیگر عایدی‌ها به دولت‌ها و تفیض اختیار دموکراتیک شهروندان به ایشان، قدرت تصمیم‌گیری – علی‌الخصوص در شرایط بحرانی همچون، جنگ، سیل، زلزله، دنیاگیری ویروس و... - را به آنها می‌دهد. در دنیاگیری کنونی نیز تأمین و توزیع منصفانه واکسن کرونا با اطمینان از اینکه هزینه‌ای مازاد به شهروندان تحمیل نخواهد شد و منفعت حاصل از تولید و توزیع آن نصیب عده‌ای خاص نمی‌گردد نیز وظیفه‌ای حاکمیتی است. در عین حال، باید تمامی‌اطلاعات مالی مرتبط با عوامل تولید واکسن شامل مخارج تحقیق و توسعه، مواد، دستمزد و سربار ساخت برای هر دوز واکسن به طور کامل افشاء شوند تا شهروندان از صحیح و منصفانه بودن محاسبات مربوط به اینگونه کالاها اطلاع کامل داشته باشند. یکی از وظایف کمیسیون تشکیل شده، تهیه قانون، استاندارد یا دستورالعمل مدونی است که بر مبنای آن نحوه تعیین بهای تمام شده واکسن کرونا به طور کامل تشریح شود. این دستورالعمل باید هرچه سریع‌تر به تصویب نهاد قانون گذار رسیده و نظارت مستمر و لازم بر اجرای صحیح آنها صورت گیرد. باید توجه داشت که تنها بیان این نکته که واکسن به صورت رایگان در اختیار شهروندان قرار می‌گیرد مبنای درستی بر عادلانه و منصفانه بودن آن نیست. مخارج تولید و توزیع واکسن از محل بودجه عمومی‌کشور تأمین خواهد شد که متعلق به شهروندان است. لذا کارایی، اثربخشی و اقتصادی بودن تصمیم‌ها نیز باید مبتنی بر اصل حفظ و صیانت از حقوق شهروندان مد نظر قرار گیرند.

اخبار کوتاه

واکنش جهانگیری به توئیت توهین آمیز کیانوش جهانپور

معاون اول رئیس جمهوری جهانگیری طی پی نوشتی به وزیر بهداشت؛ گفت: واکسیناسیون رایگان عمومی‌دغدغه‌ای همگانی و انتظاری به حق است و شایسته نیست با ابهام‌ها و انتقادها در رسانه‌ها و افکار عمومی‌با کم تحملی و اهانت برخورد کرد. به گزارش روز پنجشنبه ایرنا به نقل از پایگاه اطلاع رسانی معاون اول رئیس جمهوری، انتشار مطلب اهانت آمیز مدیرکل روابط عمومی‌وزارت بهداشت و سخنگوی سازمان غذا و دارو به منتقدان روند توزیع واکسن کرونا و گران بودن قیمت واکسن ایرانی نسبت به واکسن خارجی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، واکنش معاون اول رئیس جمهور را در پی داشت. اسحاق جهانگیری طی پی نوشتی به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر واکسیناسیون رایگان عمومی‌به عنوان دغدغه‌ای همگانی و انتظاری به حق تاکید کرد و گفت: واکسیناسیون رایگان عمومی‌دغدغه‌ای همگانی و انتظاری به حق است که بخشی از آن با واردات و بخشی دیگر با تولید داخلی به صورت همزمان در حال انجام است.

معاون اول رئیس جمهور در ادامه تصریح کرده است: نباید به تقابل نادرست این دو اقدام دامن زد و در عین حال شایسته نیست که به ابهام ها و یا حتی انتقادها در رسانه ها و افکار عمومی‌با کم تحملی و اهانت برخورد کرد. لازم است در این خصوص اقدام مناسب انجام شود.

رئیسی:

امنیت جمعی، دکترین سیاست خارجی منطقه‌ای دولت جدید است

رئیس جمهوری منتخب ایران در گفت و گوی تلفنی با امیر قطر تاکید کرد: «امنیت جمعی» بخش اصلی «دکترین سیاست خارجی منطقه‌ای» دولت جدید است. به گزارش ایرنا، شیخ تمیم بن حمد آل ثانی امیر دولت قطر شامگاه پنجشنبه در گفت و گوی تلفنی با حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید ابراهیم رئیسی، ضمن تبریک به منتخب ملت، روابط دو کشور را متمایز و عالی توصیف و تاکید کرد که این روابط تحت هدایت رئیس جمهوری منتخب، توسعه بیشتری خواهد یافت. امیر دولت قطر با اشاره به اینکه در دوره اخیر شاهد تحولات و پیشرفت‌های بسیار خوبی در روابط دوجانبه بوده‌ایم، سرعت گرفتن فعالیت کمیسیون‌های اقتصادی دو کشور را از نمونه‌های توسعه روابط دو کشور بر شمرد.شیخ تمیم همچنین با تقدیر از موضع ایران در طول چهار سال محاصره قطر و به ویژه نقش مؤثری که حجت الاسلام و المسلمین دکتر رئیسی در این زمینه در منصب ریاست قوه قضائیه داشت، تاکید کرد: اکنون ما از شرایط سختی عبور کردیم و باید در کنار هم باشیم و به یکدیگر کمک کنیم. حجت الاسلام و المسلمین رئیسی نیز در این گفت و گوی تلفنی با تقدیر از تبریک دولت و ملت قطر، گفت: پیوندهای میان دو ملت ایران و قطر چنان قوی و مستحکم است که تکانه‌های مختلف نتوانسته خللی در آن وارد کند. رئیس جمهوری منتخب ارتقای مناسبات دوجانبه در دوران فشار و تحریم را ضامن پایداری روابط دو کشور دانسته و تاکید کرد: «امنیت جمعی» بخش اصلی «دکترین سیاست خارجی منطقه‌ای» دولت جدید است که می‌تواند «صلح و ثبات» را برای کشورهای منطقه و «آرامش و رفاه» را برای ملت‌ها به ارمغان بیاورد. حجت الاسلام و المسلمین دکتر رئیسی با تاکید بر اینکه اولویت اصلی دیپلماسی اقتصادی دولت جدید، همسایگان ایران خواهند بود، «هم‌افزایی» میان «مناسبات سیاسی» و «تعاملات اقتصادی» ایران و قطر را الگوی مناسبی برای تحقق «همگرایی اقتصادی منطقه‌ای» عنوان کرد. رئیس جمهوری منتخب در پایان این گفت و گوی تلفنی افزود: «ثبات و پایداری امنیت جمعی» در گرو به صفر رساندن مداخلات بیگانگان در مناسبات منطقه‌ای است.

تزریق دُز اول واکسن کوو ایران برکت به رهبر انقلاب

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای صبح دیروز (جمعه) دُز اول واکسن کوو ایران برکت را دریافت کردند. این واکسن که محصول تلاش محققان و دانشمندان جوان ایرانی است به تازگی مجوز مصرف را با اتکا به دانش بومی‌دریافت کرد و ایران به یکی از ۶ کشور تولیدکننده واکسن کرونا در جهان تبدیل شد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت‌آیت الله خامنه ای پس از تزریق واکسن، با تشکر از همه دست‌اندرکارانی که با دانش، تجربه و کوشش علمی‌و عملی خود کشور را از این افتخار ملی برخوردار کردند، گفتند: از وزیر محترم و همه مجموعه بهداشتی و درمانی کشور، از آقای مخبر و همکارانشان که در این قضیه نیز همچون مسائل دیگر با دلسوزی، علاقه‌مندی، ابتکار و توانایی ظاهر شدند، و از آقایان دکتر مرندی و دکتر سجادی به دلیل مراقبت‌های همیشگی از وضع سلامتی بنده، صمیمانه تشکر می‌کنم.

رهبر معظم انقلاب با اشاره به اصرارهایی که از چند ماه قبل برای تزریق واکسن به ایشان وجود داشت، خاطرنشان کردند: من اولاً مایل نبودم از واکسن غیرایرانی استفاده کنم بنابراین گفتم منتظر واکسن ایرانی می‌مانم چرا که باید این افتخار ملی را پاس بداریم و تا وقتی امکان پیشگیری و علاج در داخل وجود دارد، چرا از آن استفاده نکنیم؟

ایشان افزودند: البته وقتی نیاز باشد، استفاده از واکسن خارجی در کنار واکسن ایرانی نیز ایرادی ندارد اما باید به واکسن ایرانی احترام بگذاریم و از همه دانشمندان جوان، پرتلاش و فعال در تولید این واکسن و سایر مراکزی که

در کشور مشغول تولید واکسن هستند، تشکر کنیم.

رهبر انقلاب اسلامی‌گفتند: علاوه بر اصرار به استفاده از واکسن ایرانی، تأکید داشتم که دریافت واکسن در نوبت طبیعی خود انجام شود که امروز بحمدالله افراد بالای ۸۰ سال و همسن بنده، اغلب واکسن را دریافت کرده‌اند.

ایشان همچنین بر ضرورت ثبت اسناد علمی‌و انتشار مقالات مربوط به واکسن تأکید کردند و افزودند: در کنار تولید قوی، سریع و بهنگام واکسن، اسناد و مقالات علمی‌آن را نیز برای آگاهی دنیا از کار بزرگ خود آماده و منتشر کنید.

در ادامه سعید نمکی وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی، با تشکر از حمایت‌های رهبر انقلاب، به مدیریت خوب پیک چهارم کرونا در کشور در مقایسه با کشورهای دیگر و ثبت مدل درمان ایرانی اشاره کرد و گفت: در خصوص واکسن، از ابتدا برای خرید و همچنین انتقال دانش فنی اقدامات خوبی انجام شد و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام نیز علاوه بر واکسن در تأمین ماسک و دستگاه اکسیژن‌ساز همکاری بسیار مناسبی انجام داد.

نمکی با اشاره به رسوا شدن آمریکایی‌ها در ادعای نبود محدودیت در انتقال تجهیزات و دارو به ایران گفت: پس از آنکه ما مجوز واکسن صادر کردیم، رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد امکان انتقال واکسن به ایران وجود دارد که نشان داد حرف‌های قبلی آنها دروغ بوده است.

وزیر بهداشت گفت: تا پایان مرداد گروه‌های آسیب‌پذیر، بیماران صعب‌العلاج و افراد بالای ۶۰ سال واکسن دریافت خواهند کرد و پس از آن دانش‌آموزان و عوامل مدارس در نوبت تزریق قرار می‌گیرند.

دکتر نمکی همچنین از فعالیت یک گروه ویژه برای ثبت مستندات علمی‌واکسن‌های مختلفی که در کشور در حال تولید هستند و ارائه این مستندات به سازمانهای جهانی خبر داد.

نمکی درباره رعایت‌های لازم پس از تزریق واکسن نیز گفت: همچنان باید از ماسک استفاده شود، چرا که واکسن احتمال بیماری سخت را پایین می‌آورد اما همچنان احتمال ابتلا وجود دارد.

همچنین مخبر رئیس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) نیز تزریق واکسن به رهبر انقلاب اسلامی‌را اتفاقی منحصر بفرد و ترجمه عملی اعتماد بنفس داخلی و اتکاء به جوانان و تلاش‌های بیش از ۲۰۰ جوان متخصص با میانگین سنّی زیر ۳۰ سال دانست.

مخبر با اشاره به تلاش‌های محققان شرکت‌های دانش‌بنیان در تولید انبوه ونتیلاتور و داروهایی مانند رمدیسیور، گفت: تا پایان شهریور بخش عمده‌ای از نیاز کشور به واکسن تأمین خواهد شد.

روحانی در جلسه روسای کمیته‌های تخصصی ستاد ملی کرونا:

عملیات واکسیناسیون با حل مشکل واردات سرعت می‌گیرد

رئیس جمهور با بیان این که عملیات واکسیناسیون با حل مشکل واردات و گرفتن مجوز واکسن داخلی برای بازار مصرف سرعت می‌گیرد، تاکید کرد: وزارت بهداشت و درمان و قرارگاه عملیاتی همه توان خود را برای جلوگیری از موج پنجم به کار گیرند.

به گزارش ایرنا از پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، جلسه روسای کمیته‌های تخصصی ستاد ملی مقابله با کرونا ظهر پنجشنبه در حضور رئیس جمهور برگزار شد و در این جلسه کمیته بهداشت و درمان گزارش کاملی از وضعیت تامین و تولید واکسن مورد نیاز و همچنین وضعیت شهرهای کشور از نظر شیوع و ابتلا، مشاهده علائمی‌از موج جدید بیماری و تشدید اوضاع در برخی از استان‌های جنوبی کشور ارائه کرد.

بر اساس گزارش کمیته بهداشت و درمان در زمینه تامین واکسن خارجی با تشریح پیگیری‌ها و اقدامات انجام شده با همکاری دیگر دستگاه‌ها از جمله وزارت امور خارجه و بانک مرکزی، تاکید شد که بدلیل برخی مشکلات از جمله محدودیت در انتقال ارز و همچنین کمبود واکسن در بازارهای جهانی، تحویل واکسن‌های خریداری شده از برخی کشورها و همچنین سبد بهداشت جهانی و مجموعه کوواکس با تاخیر مواجه شد و در نتیجه در روزهای اخیر شاهد وقفه در اجرای برنامه واکسیناسیون براساس سند ملی بودیم.

در این گزارش اعلام شد که با اقدامات و پیگیری‌های انجام شده و رفع موانع، با ورود محموله‌های جدید واکسن به کشور طی روزهای گذشته و تداوم این وضعیت در آینده، عملیات واکسیناسیون با اولویت تزریق دوز دوم کسانی که مرحله اول را انجام داده‌اند و همچنین اولویت‌های تعیین شده در سند ملی از سر گرفته شده و با ورود واکسن سهمیه کوواکس به کشور تاخیر در تزریق واکسن جبران خواهد شد.

کمیته بهداشت و درمان همچنین با اشاره به ثمر بخش بودن تلاش‌ها برای تولید واکسن داخلی و ورود دو واکسن تولید داخل به بازار عمومی‌مصرف طی روزهای آینده، تاکید کرد که با اخذ مجوزهای لازم برای تزریق عمومی‌واکسن داخلی و سرعت‌گیری عملیات واکسیناسیون، دولت به عهد خود در واکسینه کردن جامعه هدف ۱۴ میلیون نفر در موعد مقرر تعیین شده تا پایان این دولت، عمل خواهد کرد.

رئیس جمهور با ابراز خرسندی از اینکه واکسن‌های ایرانی موفق به اخذ مجوزهای لازم برای ورود به چرخه واکسیناسیون عمومی‌شده است، این موفقیت در عرصه سلامت و بهداشت کشور را برای ملت ایران افتخارآمیز خواند و تاکید کرد: خدمات این دولت در عرصه بهداشت و درمان در طول تاریخ کشور بی‌سابقه بوده و به عنوان یک سند افتخارآمیز ثبت خواهد شد.

روحانی تاکید: کرونا اگر چه بلایی بزرگ و مخرب برای همه جهان و از جمله ایران بود اما در عین حال جوانان، دانشمندان و متخصصان کشور در دوره شیوع این بیماری با تلاش خود در زمینه تولید دارو و تجهیزات پزشکی مورد نیاز و تولید واکسن کارهایی کرده و پیشرفت‌هایی بدست آوردند که برای سال‌ها در بهداشت و درمان و نظام سلامت ماندگار خواهد بود.

کمیته بهداشت و درمان همچنین در زمینه تمهیدات اندیشیده شده و اقدامات انجام شده برای کنترل و مهار موج جدید بیماری در مناطق جنوبی کشور و نیز جلوگیری از انتقال آن به دیگر مناطق گزارشی ارائه و تاکید کرد که با اعمال نظارت‌های دقیق و در صورت لزوم ایجاد محدودیت‌های جدید و تشدید نظارت‌ها بر اجرای پروتکل‌های بهداشتی در این مناطق همه تلاش‌ها برای مهار بیماری و ممانعت از انتقال موج جدید بیماری از استان‌های جنوبی به دیگر مناطق کشور در دستور کار قرار دارد. وی ضمن تاکید بر اعمال نظارت های جدی در زمینه رعایت نکات بهداشتی از سوی مردم و صاحبان مشاغل و اصناف و برخورد جدی با متخلفان در این زمینه، تاکید کرد: با توجه به اقدامات انجام شده در پیک‌های قبلی و تجربه‌های کسب شده برای کوتاه شدن دامنه موج‌های جدید بیماری در مراحل مختلف، امیدواریم بتوانیم با استفاده از این تجربیات و همچنین رعایت دقیق دستورالعمل‌های بهداشتی از سوی مردم مانع از اوج‌گیری موج جدید و انتقال آن به سایر بخش‌های کشور شویم.

در این جلسه همچنین با اشاره به نزدیک شدن به زمان برگزاری آزمون سراسری دانشگاه‌ها و مراکز علمی‌کشور، قرارگاه عملیاتی و کمیته‌های آموزش و اطلاع‌رسانی ستاد ملی گزارش‌هایی در خصوص اقدامات انجام شده و اطلاع‌رسانی در زمینه برگزاری این آزمون با رعایت کامل دستورالعمل‌های بهداشتی و تامین و تضمین سلامت دانش‌آموزان ارائه کردند و همچنین با اشاره به استفاده از تجربه برگزاری کنکور سراسری سال گذشته بر اندیشیده شدن همه تهمیدات و اقدامات لازم برای برگزاری آزمون امسال با سلامت کامل تاکید کردند.

سلیمی‌نمین:

یک پیشگو به قاضی‌زاده گفته بود قطعا رئیس‌جمهور می‌شوی

یک تحلیلگر سیاسی اصولگرا می‌گوید: برخی تصور دارند شناسنامه شان در موقع استخدام یا ترفیع و ... کنترل شود که تفکر غلطی هم هست اما می‌آیند و تعرفه می‌گیرند که شناسنامه شان مُهر بخورد و رای سفید می‌دهند.

عباس سلیمی‌نمین، فعال سیاسی اصولگرا درباره دلایل دوم شدن آرای باطله در جریان انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم و بی سابقه بودن چنین موضوعی در تاریخ جمهوری اسلامی‌به خبرآنلاین گفت: جمع خیلی از مسائل چنین موضوعی را پدید آورد؛ در واقع این قضیه تک عاملی نیست؛ بعضی ها به گونه ای بودند که شرعا خودشان را موظف به رای دادن می‌دانستند، آنها مشارکت را واجب عینی اعلام کردند، امام هم مشارکت در انتخابات را واجب عینی می‌دانند بنابراین مشارکت کردند اما به کسی رای ندادند.

وی افزود: یک عده طرفداران آقای جلیلی بودند و فقط آقای جلیلی را اصلح می‌دانستند و زمانی که آقای جلیلی کنار رفت به نفع آقای رئیسی نیامدند و در گفت و گوها و بحث های خودشان آقای رئیسی را اصلح نمی‌دانستند، اینها عده ای بودند که رای دادند اما رای سفید دادند، یعنی معتقد بودند باید مشارکت کنند اما فرد اصلح خودش را کنار کشیده بود و قبول نداشتند که این اصلح بودن قابل انتقال به شخص دیگری است.

این فعال سیاسی همچنین تصریح کرد:عده ای هم طبق روال گذشته احتیاط می‌کنند و تظاهر می‌کنند که ممکن است شناسنامه شان در موقع استخدام یا در موقع ترفیع و ... کنترل شود که تفکر غلطی هم هست ولی اینها می‌آیند و تعرفه می‌گیرند که شناسنامه شان مهر بخورد و رای سفید می‌دهند. عده دیگری با انگیزه های مشابه رای سفید دادند؛ مثلا ممکن است طرفداران برخی کاندیداها بعضا رای سفید داده باشند یا برخی از اصلاح طلبان با دعوت آقای خاتمی‌رای دادند اما آقای همتی را قبول نداشتند و آنها هم رای سفید دادند. بنابراین گروه های مختلف با انگیزه های متفاوت اینگونه شرکت کردند و رای سفید دادند و نمی‌شود همه آنها را رای اعتراضی دانست یا همه را از روی ترس دانست یا همه شان را برای این دانست که کاندیدای مورد نظرشان حضور نداشت.

سلیمی‌نمین ادامه داد: بنابراین این قضیه دلایل مختلفی دارد و به همین دلیل هم یک پدیده جدید ظهور کرد چون قبلا آرای باطله زیر یک میلیون بود البته این دوره به دلایلی هم پدیده های مختلفی داشت، شما پدیده احمدی نژاد را داشتید، پدیده نیروهای تندرو اصلاح طلب را داشتید که بیایند و با انگیزه مقابله با ساختار انتخاباتی و تضعیف آن ثبت نام کنند، این پدیده های جدید بود که در این دوره رخ داد.

وی خاطرنشان کرد: برخلاف تبلیغاتی که دشمنان و بدخواهان کشور مطرح می‌کردند که انتخابات از پیش مهندسی شده بود، هرکدام از این افرادی که به عنوان کاندیدا مطرح بودند ساز خودشان را می‌زدند، آقای جلیلی بحث خودش را داشت، آقای رضایی بحث خودش را داشت، آقای قاضی زاده هاشمی‌بحث خودش را داشت؛ به آقای قاضی زاده هاشمی‌انقدر این مطلب را القا کرده بودند که قطعا ایشان رئیس جمهور خواهد شد! مثل آقای احمدی نژاد که برخی از پیشگوها به سراغش می‌رفتند و چنین حرفهایی می‌زدند، یک پیشگو هم در مشهد به آقای قاضی زاده هاشمی‌این مطلب را گفته بود که تو قطعا رئیس جمهور می‌شوی و به همین دلیل به درخواست برخی از نمایندگان که از او خواسته بودند کنار رود، برخورد بسیار تند و غیر مؤدبانه داشت چرا که تصور کرده بود که او قطعا رئیس جمهور می‌شود.

این تحلیلگر سیاسی اصولگرا با بیان اینکه در این انتخابات هیچ طراحی پشت صحنه ای نبود، افزود: از سوی دیگر بعضی ها هم تعرفه گرفته بوند و به صندوق نیانداختند، یعنی نه از جهت تحریم و نه رای اعتراضی بلکه مثلا قوم و خویششان در شوراها نامزد شده بود و فقط آمده بودند که به او رای دهند و نه می‌خواستند به خبرگان رای دهند، نه می‌خواستند به میان دوره ای مجلس رای دهند و نه می‌خواستند به ریاست جمهوری رای دهند اما آنجا تعرفه ها را به آنها می‌دادند و این تعرفه ها را پیش خودشان نگه داشتند و با خودشان بردند و فقط به شورای شهر رای دادند و این هم جزء آرای باطله محسوب می‌شود.

چالش رئیسی با سهم‌خواهی تندروها از کابینه سیزدهم

انتخابات سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با پیروزی ابراهیم رئیسی به پایان رسید. نکته نگران کننده در این انتخابات تعداد بالای آراء باطله بود. به باور مهدی چمران از سیاسیون اصولگرا، پیام آراء باطله این بود که آنها به رغم نارضایتی و گلایه مند بودن، نسبت به نظام وفادار هستند و در انتخابات شرکت کردند.

او در گفت و گو با خبرگزاری خبرآنلاین به ۲ چالشی که رئیس جمهور منتخب در مقابل با درصد بالای کسانی که مشارکت نکردند و تلاش تندروها برای منتسب کردن خود به این دولت پرداخت.

این چهره سیاسی اصولگرا درباره کابینه دولت آینده، ضمن بی اطلاعی از تصمیم رئیسی برای کابینه اش، از همفکر بودن اعضای کابینه دولت دفاع می‌کند و تصریح می‌کند که هر رئیس جمهوری، افراد همفکر و نزدیک به دیدگاه خودش را در کابینه دولت می‌چیند و این موضوع در دولت های گذشته هم بوده چراکه وزرای کابینه زمانی می‌توانند بهتر کار کنند که نگاهشان به رئیس جمهور نزدیک باشد تا عدم هماهنگی رخ ندهد.

آقای چمران! انتخابات را چطور دیدید و پیام آراء باطله از نگاه شما چه بود؟

برداشت من از آراء باطله این بود آنهایی که رأی دادند خواستند اعلام کنند که در هر حالت به نظام وفاداریم و در انتخابات هم شرکت کردیم اما از وضعیت موجود ناراحتیم و گلایه داریم و این ناراحتی و گلایه مان را این گونه نشان می‌دهیم.

با توجه به اینکه در این انتخابات، ۵۲ درصد مشارکت نداشتند آقای رئیسی به عنوان رئیس جمهور منتخب چه مسئولیتی در قبال این ۵۲ درصد دارد و چگونه می‌تواند امید را به این طیف بازگرداند و آنها را در تصمیم گیری ملی سهیم کند؟

قاعدتا آقای رئیسی با کار موفق، مناسب، مثبت و تلاش می‌توان این ۵۲ درصد را امیدوار کرد به گونه ای که در جامعه، این اقدامات دیده شود و احساس کنند یقینا مردم به همان جایگاهی که قبلا بودند و به همان اعتقادی که داشتند باز می‌گردند و انشالله بیشتر از ۵۲ درصد خواهند شد. البته اینکه این میزان شرکت کردند از انتخابات‌های گذشته کمتر بوده اما واقعا باز هم یک حضور چشمگیری بود به این دلیل که در شرایط سرد و یخی که وجود داشت ما فکر می‌کردیم بسیار کمتر از این میزان شرکت می‌کنند.

با توجه به اینکه آقای ابراهیم رئیسی اعلام کرده‌اند مستقل هستند و از سوی دیگر با توجه به شرایط تحریم، کرونا و... که دولت آینده درگیر آن است، فکر می‌کنید کابینه ایشان باید با چه رویکردی چینش شود؟ این کابینه باید پیام وفاق و تخصص گرایی داشته باشد یا نگاه و مشی سیاسی مهم است یا ...

وقتی که شخصی آن هم آقای رئیسی، رئیس جمهور می‌شود و رئیس همه می‌شود و همه را با چشم جمهور و مردم با یک دید نگاه می‌کند دیگر به دنبال گروکشی سیاسی نیست، درواقع در درجه اول کسانی را که انتخاب می‌کند باید علاوه بر اعتقاد، صداقت، پاکدستی و صراحت، مهمترین دغدغه شان باید بهبود شرایط اقتصادی و معیشتی مردم و کسب و کار باشد یعنی پایه اش کشاورزی، صنعت، رونق تولید باشد بنابراین به این مسائل مبنایی بپردازند و خودشان و وقتشان را صرف حاشیه ها و روسازی ها نکنند بلکه باید به مبنا بپردازند که اگر مبنا اصلاح شود و تولید رشد کند هم وضعیت اقتصادی مان خوب می‌شود هم وضعیت شغل و کار . در واقع همه اینها از کشاورزی گرفته تا صنعت دچار رشد خواهند شد.

با توجه به اینکه طیف های مختلف اصولگرایی کاندیدایشان را آقای رئیسی معرفی کردند پیش بینی می‌کنید کابینه ایشان می‌تواند متشکل از طیف های مختلف سیاسی باشد یا خیر این گونه نیست و در نهایت شاهد کابینه‌ای کاملا اصولگرا خواهیم بود؟

من نمی‌دانم آقای رئیسی کابینه را چگونه انتخاب خواهند کرد در واقع خودشان در نهایت انتخاب می‌کنند ولی تابه حال رئیس جمهوری را سراغ دارید که وقتی روی کار آمده گرایش فکری دیگری به کار گرفته باشد؟! هر کدام از روسای جمهوری را که نگاه می‌کنیم می‌بینیم از همان حیطه فکری شان و جناح سیاسی خودشان را برای کابینه انتخاب می‌کنند. بودن وزرا مهم نیست نگرانی کارهایی که متاسفانه در دولت ها اعم از دولت های گذشته و حتی در این دولت انجام شده، محل بحث است.

به یاد دارم که در دولت اول آقای روحانی، عده ای ایراد می‌گرفتند چرا فلان بخشدار قبلی هنوز هم روی کار است. جدا از استاندار، می‌گفتند چرا بخشدار و فرماندار تغییر نکرده است. حتی به وزرات کشور گزارش می‌دادند که این تعداد از بخشداران را تغییر دادیم. این از نگاه من، هنر نیست متاسفانه این گونه بوده است نه تنها وزرایشان بلکه حتی آبدارچی و افراد دم اتاقشان را هم تغییر دادند این به عقیده من درست نیست. در مورد وزرا باید گفت چون آنها باید مسئولیت بپذیرند و در مقابل کل هیئت دولت مسئول است باید از نظر سیستم فکری با هم نزدیک و همفکر باشند تا بتوانند کار کنند بدین معنا که مبانی سیاسی و اقتصادی شان باید به هم نزدیک باشد تا بتوانند با یکدیگر کار کنند.

حتی در دولت ها می‌بینیم وقتی دو تفکر اقتصادی متفاوت که روی کار می‌آیند با یکدیگر درگیر می‌شوند مثلا بین رئیس سازمان برنامه و بودجه و وزارت دارایی و یا بین وزیر صمت و وزیرتعاون، مشکل ایجاد می‌شود که اینها به کُندی کار می‌انجامد. اگر همه اینها همفکر باشند موفق تر خواهند بود.

یعنی می‌گویید انتخاب تفکر و اندیشه بر انتخاب مدیران توانمند ارجحیت دارد؟

توانمندی و مدیریت جای خودش را دارد اما وقتی فردی توانمندی و مدیریت دارد اما در یک مسئله سیاسی با رئیس خود هماهنگ نیست در واقع این توانمندی را به درستی استفاده نمی‌کند و نمی‌تواند به طور صحیح کار کند در نهایت، نتیجه معکوس می‌گیرد قاعدتا دو نفری که می‌خواهند با هم کار کنند باید همفکر باشند. حال در بعضی از قسمت‌ها که سیاسی نیست و یا چندان مهم نیست، مسئله فرق می‌کند. نمی‌دانم آقای رئیسی چگونه می‌خواهند کابینه شان را انتخاب کنند من جدا از این مسئله، می‌خواهم بگویم اگر هم چنین چیزی رخ نداد کسی نباید انتظار داشته باشد چراکه در دوران خاتمی‌این کار را انجام ندادند که در آن زمان توانمند نبودن مطرح نبود الان که این وزرا هستند آیا وزرای توانمند دیگری در جامعه نیستند که بهتر از فلان وزیر (وزیری که حتی یک خانه هم نساخت) کار کنند.

چرا این کار را انجام ندادند، الان که می‌بینند آقای اسلامی‌وزیر مسکن و شهرسازی بسیار بهتر از بقیه کار می‌کند چرا از اول او را انتخاب نکردند و به جای او فردی که کاملا همفکر بود را انتخاب کردند؟! این بدین دلیل است که بتوانند با هم کار کنند اگر همفکر نباشند مشکل ایجاد می‌شود. هیئت دولت یک مجموعه است همانطور که می‌دانید در هیئت دولت، در مورد چیزی که تصویب می‌شود نمی‌توانند بگویند من رأی دادم و یا فلانی رأی نداد. در واقع همه اعضای هیئت دولت در قبال آن موضوع، مسئول هستند و باید مسئولیت آن را هم بپذیرند. به بیانی دیگر در اینجا، بحث تعهد و تخصص است یعنی هر دو را باید در نظر گیرند ممکن است کسی توانمند نباشد فقط همفکر باشد به درد نمی‌خورد.

در مورد آقای رئیسی نمی‌دانم چگونه کابینه شان را انتخاب خواهند کرد. به طور کلی نه تنها در ایران بلکه در کشورهای دیگر از جمله آمریکا نیز همین گونه است یعنی افراد همفکر را انتخاب می‌کنند مثلا ترامپ به سرعت وزرای خود را تغییر می‌داد چون نمی‌توانستند با هم کار کنند تغییر می‌داد. آقای رئیسی هم که گفته اند مستقل آمده ام منظورش این نیست که اصلاح طلب است بلکه منظورش این است که وابسته به هیچ یک از احزاب سیاسی نیست به هر حال ایشان تفکر انقلابی و تفکر سیاسی خاص خودشان را دارند.